

Rådets slutsatser om arkitektur: kulturens bidrag till hållbar utveckling

(2008/C 319/05)

EUROPEISKA UNIONENS RÅD

1. SOM BEAKTAR:

- fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen,
- rådets resolution av den 12 februari 2001 ⁽¹⁾ om arkitektonisk kvalitet i stads- och landsbygdsmiljön, som bekräftar att arkitekturen är ett grundläggande inslag i kultur och livsmiljö i vart och ett av våra länder,
- rådets slutsatser av den 24 maj 2007 om den kulturella och den kreativa sektorns bidrag till uppnåendet av Lissabonmålen ⁽²⁾, där det framhålls att kulturverksamheten och den kreativa industrin spelar en viktig roll när det gäller att stimulera innovation och teknik samt har en nyckelfunktion för en hållbar tillväxt i framtiden,
- samt rådets resolution av den 16 november 2007 om en europeisk kulturagenda ⁽³⁾ som, i förlängningen av kommissionens meddelande av den 10 maj 2007 ⁽⁴⁾, framhåller kulturens övergripande roll,

2. NOTERAR:

- Europeiska unionens förnyade strategi för hållbar utveckling ⁽⁵⁾, som antogs av Europeiska rådet den 15–16 juni 2006 och som har som övergripande mål att fastställa och utveckla åtgärder, så att EU kan få till stånd en ständig förbättring av livskvaliteten både för nuvarande och kommande generationer genom att man inrättar hållbara samhällen som kan förvalta och använda resurserna på ett effektivt sätt samt utnyttja ekonomins ekologiska och sociala innovationspotential samtidigt som välfärd, miljöskydd och social sammanhållning säkerställs,
- Leipzigstadgan av den 24 maj 2007 ⁽⁶⁾ om den hållbara europeiska staden, i vilken ministrarna med ansvar för stadsutvecklingen framhöll arkitekturens betydelse och uppmanade till antagandet av en integrerad strategi för stadsutveckling där städernas ekonomiska, sociala, miljömässiga och kulturella dimensioner ingår och som baseras på ett samarbete mellan de olika ansvarsnivåerna på det administrativa och politiska planet samt mellan politiska och privata aktörer,

3. VÄLKOMNAR:

- det arbete som utförs av det europeiska forumet för arkitekturpolitik när det gäller utmaningarna i fråga om arkitekturens kvalitet och hållbar utveckling,

4. BETONAR ATT:

- arkitekturen, är en disciplin för kulturellt skapande och innovation, inklusive dess tekniska aspekter, som tydligt visar vad kulturen kan bidra med till hållbar utveckling med hänsyn till dess återverkningar på städernas kulturella dimension, men även på ekonomin, den sociala sammanhållningen och miljön,
- arkitekturen dessutom är ett exempel på kulturens övergripande karaktär, eftersom den berör många olika politikområden och inte endast kulturpolitiken,

5. ANSER ATT:

- de europeiska städerna i dag står inför mycket stora utmaningar på grund av den demografiska utvecklingen och dess konsekvenser när det gäller stadsutbredning, miljöfrågor och kampen mot klimatförändring samt bevarandet av social sammanhållning, särskilt i samband med ekonomiska och kulturella förändringar, skydd och värdeökning av det kulturella och arkitektoniska arvet,
- svaret på dessa utmaningar bör inriktas på hållbar stadsutveckling samt en kreativ och integrerad strategi där kulturen, ekonomin, de sociala förhållandena och miljön bör vara av lika stor betydelse,
- hållbar stadsutveckling innebär
 - att ägna särskild uppmärksamhet åt arkitekturens kvalitet och mångfald, som utgör en del av den kulturella mångfalden, åt värdesättandet och uppmärksammandet av kulturarvet och åt natur- och stadslandskaps särskilda karaktär,
 - att bidra till en projektstyrning som gynnar användning och omvandling av byggnader och tomtmark, särskilt gammal industrimark och att bemästra energiresurserna i samband med kampen mot klimatförändringen samt minska föroreningarna,
 - att genom ett nytänkande på arkitekturens och urbanismens område ta hänsyn till utvecklingen av invånarnas livsstil, särskilt de utmaningar som rörlighet och demografiska förändringar utgör, samt till målen för social sammanhållning och social mångfald, interkulturell dialog och medborgarnas medverkan,
 - att gynna skapandet av en kvalitativ arkitektur, som ger städerna en dynamisk ekonomi och en turistmässig dragningskraft,
- arkitekturen spelar en sammanlänkande och innovativ roll i genomförandet av en hållbar stadsutveckling och bland annat gör det möjligt att
 - förena de ibland olika krav som bevarandet av byggnader och landskap samt det moderna skapandet innebär, liksom invånarnas legitima förväntningar och kontrollen av städernas utbredning,

⁽¹⁾ EGT C 73, 6.3.2001, s. 6.⁽²⁾ EUT C 311, 21.12.2007, s. 7.⁽³⁾ EUT C 143, 10.6.2008, s. 9.⁽⁴⁾ 9496/07 och ADD 1.⁽⁵⁾ 10117/06.⁽⁶⁾ http://www.eu2007.de/en/News/download_docs/Mai/0524-AN/075DokumentLeipzigCharta.pdf

- genom dess mångfald, kvalitet och kreativitet, bidra till stadsbornas kulturella berikande och livskvalitet samt till städernas ekonomiska, kommersiella och turistmässiga dynamik, bland annat genom deras ansamling av små och medelstora företag,
- hållbar stadsutveckling slutligen möjliggör skapande, innovation och förnyelse av det arkitektoniska formspråket och att på nytt ta tillvara och omtolka de traditionella metoderna,

6. NOTERAR MED INTRESSE:

- de initiativ som många europeiska städer tagit, särskilt inom ramen för "europeiska kulturhuvudstäder", i syfte att göra kulturen och särskilt arkitekturen till ett viktigt instrument för städernas förnyelse,
- uppkomsten av "kreativa städer", där den hållbara stadsutvecklingen grundar sig på nya konkurrensfaktorer, bland annat kvaliteten på städernas infrastruktur och samverkan mellan kultur och industri,

7. UPPMANAR MEDLEMSSTATERNA OCH KOMMISSIONEN ATT INOM SINA RESPEKTIVE BEHÖRIGHETSOMRÅDEN OCH MED IAKTTAGANDE AV SUBSIDIARITETSPRINCIPEN ATT:

- på alla berörda politikområden beakta arkitekturen och dess särdrag, bland annat dess kulturella dimension, särskilt när det gäller politiken på områdena forskning, ekonomisk och social sammanhållning, hållbar utveckling och utbildning,
- i fråga om arkitektur utveckla en strategi som går utöver tekniska normer och avser övergripande mål samt ekonomiska, sociala, kulturella och miljömässiga mål,
- gynna innovation och experiment när det gäller hållbar utveckling i fråga om arkitektur, urbanism och landskapsplanering, särskilt inom ramen för europeiska politikområden och europeiska program eller vid offentliga upphandlingar,
- förbättra kunskapen, särskilt när det gäller statistik, på arkitekturområdet och dess bidrag till hållbar utveckling,
- öka medvetenheten om den roll som arkitekturen och urbanismen spelar för att skapa livskvalitet och främja dess påverkan på en hållbar stadsutveckling,

- undersöka genomförbarheten, i samarbete med yrkesverksamma och med beaktande av de erfarenheter som ett visst antal medlemsstater har, vid ett årlig europeisk möte på hög nivå om arkitektur,
- tillsammans säkerställa uppföljningen av dessa slutsatser och lägga fram en lägesrapport om genomförandet fram till 2012,

8. UPPMANAR MEDLEMSSTATERNA ATT:

- se till att arkitekturen spelar en sammanlänkande och innovativ roll i processen för hållbar utveckling och detta redan på utformningsstadiet av ett arkitektoniskt projekt, ett stads- eller landskapsprojekt eller vid områdesrehabilitering,
- bidra till utvecklingen av arkitekturens samt den kulturella och kreativa industrins potential för ekonomisk tillväxt och sysselsättning,
- främja utbildningen på arkitekturområdet, inklusive på området för kulturarvet, och livsmiljön, särskilt genom artistisk och kulturell utbildning,
- främja grund- och fortsättningsutbildningen för arkitekter och stads- och landskapsplanerare på området hållbar utveckling,
- uppmärksamma arkitekturen inom ramen för genomförandet av det "europeiska året för kreativitet och innovation (2009)",
- vid behov använda den öppna samordningsmetoden för kultur,

9. UPPMANAR KOMMISSIONEN ATT:

- beakta arkitekturen vid utarbetandet av grönboken om den kulturella och kreativa industrin,
- associera nätverken för experter och yrkesverksamma på arkitekturens område från den offentliga och den privata sektorn, som t.ex. "europeiska forumet för arkitekturpolitik", till arbetet och samråden när det gäller de utmaningar och/eller frågor som är kopplade till arkitektur,
- i samarbete med dessa nätverk och med det europeiska nätverket för arkitekturskolor främja
 - information och utbyte om bästa praxis och forskning mellan arkitekter, byggherrar och användare,
 - utbildning av unga arkitekter, stads- och landskapsplanerare på området hållbar utveckling, en uppvärdering av deras arbete samt deras tillgång till offentlig eller privat upphandling.